

Verksamhetsplan 2024

Verksamhetsplanen

SLU Skogsskadecentrumets verksamhetsplan är ett verktyg för att beskriva hur och vad vi planerar att arbeta med framåt. Den ska ligga till grund för prioriteringar och klargöra fokusområden för verksamhetens planering. Den beskriver områden och satsningar som verksamhet vill utveckla och stärka. Den kan exempelvis innehålla aktiviteter som är planerade i syfte att öka samverkan, insatser för att utveckla arbetssätt och verktyg, eller författa strategier för att nå uppsatta mål. Ledningsgruppen ansvarar för att varje år sätta samman verksamhetsplanen utifrån inspel från samtliga medarbetare inom verksamheten. Den beslutas sedan av styrgruppen.

Verksamhetsplan

SLU ID: SLU.sgak.2023.1.1.1-374

Utgivningsår: 2024, Sverige

Beslutsår: 2023, Sverige

Utgivare: SLU Skogsskadecentrum

Layout: Theres Svensson, Kommunikatör SLU Skogsskadecentrum

Illustration: Fredrik Saarkoppel

Foto: Jenny Svernnäs Gillner, Theres Svensson, Julio Gonzalez, Andreas Palmén, Jörgen Wiklund, Olena Bohovyk (Unsplash)

Bark FOTO: JENNY SVENNÁS GILLNER, SLU

Innehåll

Verksamhetsplanen

Fokus 2024	5
Verksamhetsledning	5
Kommunikation	5
Forskarskolan	6
Forskningsprojekt	6
Miljöövervakning	6
Samverkan med andra aktörer	7
Samarbete med Skogsstyrelsen	7
Samarbete med Skogforsk	7
Samarbete med Naturvårdsverket	7
Samverkan, samarbete & aktiviteter	7
Övergripande	8
Gemensamma projekt	8
Skador orsakade av insekter	8
Skador orsakade av svampar, bakterier och virus	8
Analysfunktionen	
Skador orsakade av vilt	10
Fjärranalys och skador orsakade av brand och torka	10
Skador orsakade av vind och snö	10
Skadors ekonomiska konsekvenser	11
Risk och konsekvensanalys med Heureka	11

Fokus 2024

— Verksamhetsledning och kommunikation

Centret och dess ledning kommer att fokusera på följande under året 2024: Utvärdera och utveckla verksamhetsstrategin utifrån etableringsplanen och strategiska satsningar samt processer för utlysningar och projekt av olika karaktär. Centret avser att öka samverkan med externa organisationer. Vidare kommer centret att fortsätta utveckla kommunikation både internt och externt och fortsätta utveckla verktyget Skogsskada.

Verksamhetsledning

- Utveckla strategin för centret
- Utveckla och stödja drift av analysfunktionen; söka och tillsätta analytiker för Skador orsakade av vind och snö i samverkan med fakulteten för skogsvetenskap
- Utvärdera och utveckla processer för utlysningar och projekt av olika karaktär
- Utveckla strategiska satsningar för att fylla kunskapsluckor
- Upprätthålla och bygga vidare kontaktverksamhet riktat externt och internt (Skogsstyrelsen, KSLA m fl; kontaktgruppen på SLUs institutioner, SHa m fl)
- Utvärdering av verksamheten

Gran i fytotron. FOTO: JULIO GONZALEZ, SLU

Multipel topp på tall. FOTO: THERES SVENSSON, SLU

Kommunikation

- Etablera och utveckla en kommunikationsstrategi
- Utveckla nyhetsbrev som kanal, sätta ramar och former för innehåll och frekvens
- Etablera och utveckla interna kommunikationsvägar. Sätta ramar och arbetssätt
- Påbörja uppbyggnad av ett kontaktnät med media som kan vara intresserade av den kunskap som vi tar fram
- Ta fram material och mallar för verksamheten.
- Vidareutveckla webbsidan samt förbereda för webbplatsbyte
- Utveckla samverkan med kommunikatörer inom SLU samt med Skogsstyrelsen och andra myndigheter och aktörer

Forskarskolan

- Anordna årsmöte för doktorander och handledare inklusive externa handledare och partners
- Anordna exkursion
- Anordna studiebesök
- Genomföra andra kursen i skogsskador (övervakning) för doktorander
- Planera kurs tre i skogsskador inom forskarskolan.
- Uppdatera forskarskolans webbsida
- Initiera och starta planering av ett internationellt studiebesök för forskarskolan.

Forskningsprojekt

- Utvärdering av inkommande avrapporteringar och systematisera feedback till forskare efter avrapportering

Miljöövervakning

- Vidareutveckla 'Skogsskada' i nära samarbete med Skogsstyrelsen och planera för lanseringen av Skogsskada 2.0.
- Följa upp datalagring av tidigare inventeringar rörande databasinfrastrukturer som stöds av SLU
- Etablera rutiner för lagring av data från pågående inventeringar i databasinfrastrukturer som stöds av SLU
- Utveckla och föreslå upplägg och utformning av långsiktig övervakning av prioriterade biotiska skadegörare och molekylär övervakning av svampskadegörare i enlighet med rekommendationer
- Fortsätta och utveckla informationsutbyte och samarbete med Foman-S och Fomar

Flygfoto över försök med schackrutehuggning. . FOTO: ANDREAS PALMÉN, SLU

Samverkan, samarbete & aktiviteter

Samverkan och samarbeten utgör en bra möjlighet för verksamheten att utveckla kunskap och området för skogsskadefrågor. Därför avser SLU Skogsskadecentrum att under 2024 utöka samverkan och samarbeten med relevanta myndigheter och andra aktörer inom området.

Samverkan med andra aktörer

- Etablera möten för att utveckla samarbeten och optimera resurserna
- Årsmöte den 18–19 januari; möte för yrkesverksamma inom skog, skogsägare och forskare för att öka nätverkande, få en överblick över forskningsläget om skogsskador och insikt om hur forskningsprojekt går från idé till färdigt resultat.
- Seminarieverksamhet, möjligen i samarbete med andra aktörer på SLU (t ex Skogsfakulteten och SLU Nätverk växtskydd)
- Anordna en exkursion, gärna i samverkan med en extern aktör
- Utveckla samarbeten inom SLU
- IUFRO världskongress, Stockholm June 23–29, analytiker leder sessionen: “New solutions for challenges in decision support for mitigating disturbances to increase forest health and resilience under climate change” som inkluderar både verbal och poster session. Det organiseras också en exkursion med fokus på viltskador

Samarbete med Skogsstyrelsen

- Bidra till Skogsskaderapporten
- Tydliggöra rollfördelningen mellan SKS och SLU Skogsskadecentrum

Samarbete med Skogforsk

- Vidmakthålla de bilaterala möten vi har påbörjat
- Utveckla gemensamma projekt

Samarbete med Naturvårdsverket

- Vidmakthålla de bilaterala möten vi har påbörjat
- Utveckla gemensamma projekt

Blåbärsris. FOTO: JENNY SVENNÅS GILLNER, SLU

Analysfunktionen

Analysfunktionen är en viktig av SLU Skogsskadecentrum. Våra analytiker undersöker risken för skadeutbrott, identifierar kunskapsluckor och är ett kunskapsstöd för centret.

Övergripande

- Vidareutveckla analysfunktionen

Gemensamma projekt

- Helhetsrapport
- Vetenskaplig översikt av skador

Skador orsakade av insekter

- Kunskap om nätverk/kartläggning: Fortsätta att analysera vem som arbetar med vad utanför SLU; andra universitet, forskningsorganisationer.
- Fortsätta med artikel om den senaste kunskapen om olika skogsskötselstrategier och skogsinsekter (doktorandprojekt inom skoglig planering)
- Påbörja sammanställning av kapitel till en bok om barkborrens ekologi, sociala påverkan och hantering; planerad publicering årsskiftet 2025/2026
- Samla forskare från granbarkborredrabbade områden i Europa för en workshop och börja skriva en översikt om "Lessons from the Spruce Bark Beetle Outbreak" med sikte på en populär och vetenskaplig publikation 2025
- Ge en översikt över framtida utmaningar inom skogsentomologi ("helhetsrapport")
- Fortsätter med utveckling och validering av riskindex för granbarkborre
- Fortsätta med analys och publikation om granbarkborre och markfuktighet

Skador orsakade av svampar, bakterier och virus

- Litteraturanalyser och granskningar av viktiga biotiska skador på björk. Allmän översikt, förekomst och skötsel av skador.
- Identifiering av kunskapsluckor och förslag till forskningsaktiviteter
- Tillhandahålla sjukdomsdiagnostik och rådgivningstjänster. Sjukdomsdiagnostik i laboratoriet av inskickat material.
- Fältbesök med fokus på utbrott och/eller nya sjukdomar.
- Praktiska demonstrationer/utbildning för externa parter
- Bidra till utvecklingen av Skogsskada
- Analysera tillgängliga övervakningsdata om patogener i skogsträd. Bidra till insamling av data.
- Fortsätta med analys av säsons- och platspecifik dynamik hos viktiga patogener baserat på data från sporfällor.
- Riskanalys som kopplar samman uppgifter om sporfällor och klimatdata
- Ge stöd till annan verksamhet vid SSC
- Interna och externa nätverk och kommunikation
- Utveckla gemensamma projekt med externa partner och Skogsstyrelsen
- Vetenskaplig och populärvetenskaplig publicering
- Bidrag till undervisningen vid SSC:s forskarskola

Drönarbild över skog FOTO: OLENA-BOHOVYK, UNSPLASH

Älgjur. FOTO: JÖRGEN WIKLUND

Skador orsakade av vilt

- Utvärdering av olika metoder för att mäta viltskador
- Intern och extern samverkan om hur vi bäst mäter viltskador
- Koordinering av övervakningsprogrammet Balanserade klövviltstammar, inklusive kalibreringar
- Löpande analyser av data från Balanserade klövviltstammar, för att följa förändringar och för att skapa riskprognoser
- Dialog med Naturvårdsverket om utveckling av kompetensplattform för samförvaltning av klövvilt-skog
- Etablering av databas och gränssnitt för att redovisa älgtätheter till Älgdata.se
- Kommunikation om hur älgtätheter beräknas genom SLU:s populationsmodeller
- Intern och extern samverkan om viltrelaterade verksamheter inom SSC

Fjärranalys och skador orsakade av brand och torka.

- Sammanfattning om nuläge och kunskapsluckor om brand och torka som del av gemensam helhetsanalys
- Utvärdera och utveckla bränsleklassificering

för svenska förhållanden för riskbedömning av skogsbrand

- Publicera artikel/rapport om hur man kan förhindra skogsbränder med skogsskötsel i nordiska länder
- Bredda kunskaperna om existerande forskning och praktiska tillämpningar relaterad till skogsbrand, torka och fjärranalys av skogsskador både i Sverige och utomlands
- Intern och extern samverkan och kommunikation om hur vi förhindrar skogsbränder i Sverige and Norden
- Intern och extern samverkan relaterad till brand, torka och fjärranalysverksamheter inom SSC
- Utveckling av riskkarta för vind- och snöskador baserad på fjärranalys

Skador orsakade av vind och snö

- Analysfunktionen avses tillsättas under 2024

Skadors ekonomiska konsekvenser

- Leda och samordna helhetsanalysen
- Bidra till rapporten med ekonomiska aspekter av riskanalys för vind- och skadedjursrelaterade skador
- Nära samarbete med Heureka-systemet och andra analytiker för att utveckla riskanalyser för olika skadeorsaker
- Samla kunskap (state-of-the-art) relaterad till risk för storm och insekter – med fokus på ekonomiska konsekvenser
- Påbörja kartläggning av skogsägarnas attityder till olika risker

Risk och konsekvensanalys med Heureka

- Bidra till gemensam helhetsrapport
- Sammanfattning av vilka analyser kopplade till skogsskador som är möjliga i dagsläget
- Utförande av analyser kopplade till Helhetsrapporten
- Utvärdera och utveckla möjligheten att simulera storm i Heureka
- Delta i diskussionen och utvärderingen av olika möjligheter att förbättra klimatmodellering i Heurekasystemet
- Bidra till översiktsartikeln om biotiska skador på björk med fokus på modellering
- Samverka med SHa (Skogliga hållbarhetsanalyser, ansvarig för vidareutveckling och förvaltning av Heurekasystemet) och övriga forskare/analytiker kopplade till olika skogsskador både internt och externt

Timmer i kvällssol FOTO: JENNY SVENNÄS-GILLNER, SLU

SCIENCE AND
EDUCATION **FOR**
SUSTAINABLE
LIFE